

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Mødedokument

A6-0103/2009

25.2.2009

BETÆNKNING

med forslag til Europa-Parlamentets henstilling til Rådet om styrkelse af sikkerheden og de grundlæggende frihedsrettigheder på internettet (2008/2160(INI))

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

Ordfører: Stavros Lambrinidis

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS HENSTILLING TIL RÅDET	3
BEGRUNDELSE	13
FORSLAG TIL HENSTILLING (B6-0302/2008)	16
UDTAELSE FRA KULTUR- OG UDDANNELSESUDVALGET	18
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	21

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS HENSTILLING TIL RÅDET

om styrkelse af sikkerheden og de grundlæggende frihedsrettigheder på internettet (2008/2160(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til forslag til henstilling til Rådet fra Stavros Lambrini for PSE-Gruppen om styrkelse af sikkerheden og de grundlæggende frihedsrettigheder på internettet (B6-0302/2008),
- der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, konventionen om beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder (ECHR) og Den Europæiske Unions charter om de grundlæggende rettigheder¹, særlig bestemmelserne vedrørende beskyttelse af personlige data, ytringsfriheden, respekt for privatlivet og familielivet såvel som retten til frihed og sikkerhed,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger², Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA af 27. november 2008 om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager³, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer⁴, Kommissions forslag af 13. november 2007 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2002/22/EF om forsyningspligt og forbrugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, direktiv 2002/58/EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor og forordning (EF) nr. 2006/2004 om forbrugerbeskyttelsessamarbejde (KOM(2007)0698), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet⁵ og generaladvokatens udtalelse af 14. oktober 2008 i sag C-301/06, Irland mod Parlamentet og Rådet,
- der henviser til Rådets rammeafgørelse 2005/222/RIA af 24. februar 2005 om angreb mod informationssystemer⁶, Rådets rammeafgørelse 2001/413/RIA af 28. maj 2001 om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter⁷, Rådets rammeafgørelse 2008/919/RIA af 28. november 2008 om ændring af rammeafgørelse 2002/475/RIA om bekæmpelse af terrorisme, Kommissionens meddelelse af 22. maj 2007 "Hen imod en generel politik til bekæmpelse af cyberkriminalitet"

¹ EUT L 364 af 18.12.2000, s. 1.

² EUT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

³ EUT L 350 af 30.12.2008, s. 60.

⁴ EUT L 345 af 31.12.2003, s. 90.

⁵ EUT L 105 af 13.4.2006, s. 54.

⁶ EUT L 69 af 16.3.2005, s. 67.

⁷ EUT L 149 af 19.2.2008, s. 1.

(KOM(2007)0267) samt de seneste initiativer med henblik på opdagelse af alvorlige forbrydelser og terrorisme¹ (som f.eks. "Check the Web"-projektet),

- der henviser til det arbejde, der er foretaget inden for rammerne af Europarådet, Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) og De Forenede Nationer (FN), for så vidt angår både bekæmpelse af kriminalitet og cyberkriminalitet og beskyttelse af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, herunder på internettet²,
 - der henviser til de seneste domme fra de europæiske domstole og nationale forfatningsdomstole på dette område og i særdeleshed den dom fra den tyske forfatningsdomstol, som anerkender en særlig ret til beskyttelse af fortroligheden og integriteten i informationsteknologiske systemer³,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 114, stk. 3, og artikel 94,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender og udtalelse fra Budgetudvalget (A6-0103/2009),
- A. der henviser til, at udviklingen af internettet viser, at det er ved at blive et uundværligt værktøj for fremme af demokratiske initiativer, en ny arena for den politiske debat (f.eks. e-kampagner og e-afstemning), et vigtigt instrument på verdensplan for udøvelse af ytringsfriheden (f.eks. blogging) og for udvikling af erhvervsvirksomhed og en mekanisme for udbredelse af digitale færdigheder og formidling af viden (e-læring); der henviser til, at internettet også har skabt et stigende antal muligheder for folk i alle aldre til at kommunikere med mennesker fra forskellige dele af verden f.eks. og dermed har udvidet mulighederne for folk til at stifte bekendtskab med andre kulturer og således styrke deres forståelse for andre mennesker og kulturer; der henviser til, at internettet også har udvidet det mangfoldige udbud af nyhedskilder for privatpersoner, da de nu kan udnytte strømmen af nyheder fra forskellige dele af verden,
- B. der henviser til, at regeringer og almennyttige organisationer og institutioner bør tilvejebringe hensigtsmæssige lovgivningsmæssige rammer og passende tekniske midler til, at borgerne aktivt og effektivt kan tage del i administrative processer gennem e-forvaltningssystemer,
- C. der henviser til, at internettet giver fuld betydning til den definition af ytringsfriheden, som er nedfældet i artikel 11 i Den Europæiske Unions charter om de grundlæggende rettigheder, især hvad angår "uden hensyn til landegrænser",
- D. der henviser til, at gennemskuelighed, respekt for privatlivet og et miljø præget af tillid blandt internetbrugerne bør anses for at være uundværlige elementer med henblik på at opbygge en bæredygtig sikkerhedsvision vedrørende internettet,

¹ EUT L 330 af 19.2.2008, s. 21.

² F.eks. Europarådets konvention om cyberkriminalitet af 23. november 2001 og Europarådets konvention af 28. juni 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger

³ BVerfG, 1 BvR 370/07, 27.2.2008, Absatz-Nr. (1-333).

- E. der henviser til, at ytringsfrihed og privatliv på internettet samtidig kan være både bedre og mere udsat for indtrængen og begrænsninger fra både private og offentlige aktørers side,
- F. der henviser til, at internettet gennem den frihed, det skaber, også er blevet brugt som en platform for voldelige budskaber som f.eks. bevidste opfordringer til terroristangreb samt for hjemmesider, som specifikt kan opfordre til hadbaserede kriminelle handlinger, samt til, at trusler om cyberkriminalitet mere bredt er i stigning på verdensplan og bringer privatpersoner (herunder børn) og netværker i fare,
- G. der henviser til, at disse forbrydelser bør bekæmpes effektivt og beslutsomt uden at ændre internettets grundlæggende frie og åbne art,
- H. der henviser til, at det i et demokratisk samfund er borgerne, der er berettigede til at iagttage og dagligt bedømme de handlinger og overbevisninger, de præsenteres for af deres regeringer og private selskaber, som forsyner dem med tjenester; der henviser til, at teknologisk avancerede overvågningsteknikker, til tider kombineret med manglende retsgarantier, hvad angår grænserne for disses anvendelse, i stadig højere grad truer dette princip,
- I. der henviser til, at personer har ret til at udtrykke sig frit på internettet (f.eks. brugergenereret indhold, blogs og socialnetworking), og der henviser til, at internetsøgemaskiner og tjenesteudbydere har gjort det betydeligt lettere for folk at få oplysninger om f.eks. andre personer; der imidlertid henviser til, at der er situationer, hvor personer ønsker at slette oplysninger, der opbevares, i sådanne databaser; der henviser til, at virksomhederne derfor skal være i stand til at sikre, at personer kan få personrelaterede data slettet fra databaser;
- J. der henviser til, at den teknologiske udvikling i stadig højere grad muliggør hemmelig overvågning, som er næsten umulig at opdage for den enkelte, af borgernes aktiviteter på internettet; der henviser til, at den blotte eksistens af overvågningsteknologier ikke automatisk må berettige anvendelsen deraf, men at den altoverskyggende interesse i at beskytte borgernes grundlæggende rettigheder bør være afgørende for de grænser og nøjagtige omstændigheder, hvorunder sådanne teknologier kan anvendes af de offentlige myndigheder eller selskaber; der henviser til, at bekæmpelse af internetkriminalitet og truslerne mod et åbent demokratisk samfund, som visse personer og organisationer udgør, når de bruger internettet til at krænke borgerrettighederne, ikke må være ensbetydende med, at medlemsstaterne tiltager sig retten til at opsnappe og overvåge al datatrafik på internettet, som finder sted på deres territorium, enten det drejer sig om deres egne borgere eller datatrafik fra udlandet; der henviser til, at kriminalitetsbekæmpelsen skal stå i et rimeligt forhold til forbrydelsens art,
- K. der henviser til, at identitetstyveri og -svindel er et stigende problem, som myndighederne, de enkelte borgere og selskaber kun lige er begyndt at erkende, samtidig med at de ignorerer alvorlige sikkerhedsproblemer i forbindelse med den intensiverede brug af internettet til en lang række formål, bl.a. handel og udveksling af fortrolige oplysninger,
- L. der henviser til, at man bør erindre, at de offentlige myndigheder – når der er tale om rettigheder som f.eks. ytringsfrihed eller respekten for privatlivet – kan beordre

begrænsninger i udøvelsen af disse rettigheder, hvis det er "i overensstemmelse med loven", nødvendigt, rimeligt og hensigtsmæssigt i et demokratisk samfund,

- M. der henviser til, at der på internettet er et stort magt- og videnskel mellem på den ene side selskaber og offentlige myndigheder og på den anden side individuelle brugere; der henviser til, at der derfor skal indledes en debat om nødvendige begrænsninger af "samtykke", både hvad angår det, som selskaber og offentlige myndigheder kan anmode en bruger om at oplyse om, og om, i hvilket omfang privatpersoner bør pålægges at opgive deres ret til privatlivets fred og andre grundlæggende rettigheder for at få adgang til visse internet tjenester eller andre privilegier,
- N. der henviser til, at internettet på grund af dets globale, åbne og partcipatoriske karakter som regel nyder frihed, men dette udelukker ikke behovet for (på nationalt og internationalt plan samt offentligt og privat) at tænke over, hvordan internetbrugernes grundlæggende rettigheder såvel som deres sikkerhed respekteres og beskyttes,
- O. der henviser til, at mængden af grundlæggende rettigheder, der er berørt af internetverdenen, omfatter, men ikke er begrænset til, respekten for privatlivets fred (herunder retten til permanent at slette et personligt digitalt fodspor), databeskyttelse, ytringsfrihed, talefrihed og foreningsfrihed, pressefrihed, frihed til politisk meningsudveksling og deltagelse, ikkeforskelsbehandling og uddannelse; der henviser til, at indholdet af sådanne rettigheder, herunder deres anvendelsesområde og omfang, det beskyttelsesniveau, som disse rettigheder giver, og forbuddene mod misbrug af disse rettigheder, bør omfattes af bestemmelserne om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende rettigheder, som er garanteret i medlemsstaternes forfatninger, internationale traktater om menneskerettigheder, herunder EMRK, generelle principper for fællesskabsretten og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og/eller af andre relevante bestemmelser i national ret, folkeret og fællesskabsret på deres respektive anvendelsesområder,
- P. der henviser til, at alle de aktører, der er involverede og aktive på internettet, bør påtage sig deres respektive ansvar og deltage i fora, hvor presserende og vigtige spørgsmål vedrørende internetaktiviteter drøftes, for at finde frem til og fremme fælles løsninger,
- Q. der henviser til, at e-analfabetisme vil blive den nye analfabetisme i det 21. århundrede; der henviser til, at det at sikre, at alle borgere har adgang til internettet, svarer til at sikre, at alle borgere har adgang til uddannelse, og at denne adgang ikke som straf bør nægtes af regeringer eller private selskaber; der henviser til, at en sådan adgang ikke må misbruges til at gennemføre ulovlige aktiviteter; der henviser til, at det er vigtigt at tackle de nye spørgsmål såsom netværksneutralitet, interoperabilitet, global tilgængelighed for alle internetknudepunkter og anvendelse af åbne formater og standarder,
- R. der henviser til, at internettets internationale, multikulturelle og særligt flersprogede karakter endnu ikke støttes fuldt ud af dets tekniske infrastruktur og www-protokollerne,
- S. der henviser til, at det i den igangværende proces vedrørende internettets grundlov er vigtigt at tage hensyn til alle relevante undersøgelser og virksomheder på området,

herunder de seneste EU-undersøgelser om emnet¹,

- T. der henviser til, at økonomisk aktivitet er vigtig for den videre dynamiske udvikling af internettet, mens beskyttelsen af dets økonomiske effektivitet bør sikres gennem retfærdig konkurrence og beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder som nødvendigt, rimeligt og hensigtsmæssigt,
- U. der henviser til, at man bør bevare den rigtige balance mellem genanvendelse af oplysninger fra den offentlige sektor, som åbner hidtil ukendte muligheder for kreativ og kulturel eksperimenteren og udveksling, og beskyttelse af de intellektuelle ejendomsrettigheder,
- V. der henviser til, at myndighederne lægger stadig mere pres på selskaber i sektoren for informations- og kommunikationsteknologi (IKT) for at få dem til at overholde nationale love og politikker på måder, der kan være i strid med de internationalt anerkendte menneskerettigheder i form af ytringsfrihed og privatlivets fred; der henviser til, at der er blevet taget positive skridt, herunder kan nævnes skridt taget af en multiinteressentgruppe bestående af selskaber, civilsamfundsorganisationer (herunder menneskerettigheds- og pressefrihedsgrupper), investorer og akademikere, har skabt en samarbejdsbaseret tilgang med det formål at beskytte og fremme ytringsfriheden og privatlivets fred i IKT-sektoren og har dannet Global Network Initiative (GNI)²,
- W. der henviser til, at stærke databeskyttelsesbestemmelser har stor betydning for EU og dets borgere, og at det fremgår tydeligt af punkt 2 i direktiv 95/46/EF om beskyttelse af data, at teknologi (dvs. databehandlingssystemer) er "til for menneskets skyld" og skal være i overensstemmelse med "de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der gælder for fysiske personer, herunder retten til privatlivets fred, og bidrage til at sikre økonomiske og sociale fremskridt og til at fremme samhandelen og det enkelte menneskes velfærd",
 - 1. henstiller til Rådet, at det:

Fuldstændig og sikker adgang til internettet for alle

- a) deltager i initiativerne med henblik på at gøre internettet til et vigtigt redskab for styrkelsen af brugerne, et miljø, som muliggør udvikling af bottom up-metoder og e-demokrati, samtidig med at det sikrer, at der oprettes vigtige beskyttelsesmetoder, da nye former for kontrol og censur kan udvikle sig på dette område; den frihed og beskyttelse af privatlivet, som brugerne har på internettet, bør være virkelighed og ikke en illusion;
- b) erkender, at internettet kan udgøre en ekstraordinær mulighed for at øge aktivt borgerskab, og at adgang til netværker og indhold i denne henseende er et af nøgleelementerne; anbefaler, at dette spørgsmål yderligere behandles på grundlag af den formodning, at alle har ret til at deltage i informationssamfundet, og at

¹ Se tillige <http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studiesCom/searchPerform.do>. En nylig undersøgelse om "Styrkelse af sikkerhed og de grundlæggende friheder på internettet – en EU-politik om kampen mod cyberkriminalitet" foreslår blandt andre ideer vedtagelse af en ikke-bindende internet grundlov.

² <http://www.globalnetworkinitiative.org/index.php>.

institutioner og berørte parter på alle niveauer har et generelt ansvar for at hjælpe med til denne udvikling¹, således at man kan tackle de to nye udfordringer, nemlig e-analfabetisme og den demokratiske udstødelse i den elektroniske alder;²

- c) indtrængende opfordrer medlemsstaterne til at reagere på et stadig mere informationsopmærksomt samfund og skabe muligheder for at give større gennemskuelighed i beslutningsproceduren gennem øget adgang for deres borgere til de oplysninger, som de offentlige myndigheder har lagret for at give borgerne mulighed for at drage nytte af informationen samt anvende samme princip på deres egne informationer;
- d) sammen med andre relevante aktører sikrer, at sikkerhed, ytringsfrihed og beskyttelse af privatliv såvel som åbenhed på internettet ikke behandles som konkurrerende mål, men i stedet leveres samtidig med en sammenfattende vision, som svarer på alle disse fordringer på en passende måde;
- e) sikrer, at mindreåriges lovfæstede rettigheder til beskyttelse mod skade, som foreskrevet i FN's konvention om barnets rettigheder og som afspejlet i EU-retten, afspejles fuldt ud i og på tværs af alle relevante aktioner, instrumenter og beslutninger om styrkelse af sikkerhed og frihed på internettet;

Stærk forpligtelse til bekæmpelse af cyberkriminalitet

- f) opfordrer Rådets formandskab og Kommissionen til at gøre sig overvejelser om og udarbejde en sammenfattende strategi med henblik på at bekæmpe cyberkriminalitet bl.a. Europarådets konvention om cyberkriminalitet, herunder metoder til at behandle spørgsmålet om "identitetstyveri" og bedrageri på EU-plan i samarbejde med både internetudbydere og brugerorganisationer samt politimyndighederne, der behandler it-relateret kriminalitet, og fremsætte et forslag om, hvordan man laver oplysningskampagner og forhindrer en sådan kriminalitet, samtidig med at man sikrer, at anvendelsen af internettet er sikker og gratis for alle; anmoder om oprettelsen af en EU-hjelpdesk til at bistå ofre for identitetstyveri og identitetsbedrageri;
- g) opmuntrer til overvejelser om det nødvendige samarbejde mellem private og offentlige aktører på dette område og udvidelse af samarbejdet om retshåndhævelse sammen med en relevant uddannelse for de retshåndhævende og retlige myndigheder, herunder uddannelse om spørgsmål om beskyttelse af de grundlæggende rettigheder; anerkender behovet for fælles ansvar og fordelene ved samregulering og selvregulering som effektive alternativer eller supplerende instrumenter til den traditionelle lovgivning;
- h) sikrer, at det arbejde, der er igangsat inden for rammerne af "Check the Web"-projektet, og de seneste initiativer med det mål at forbedre cirkulationen af

¹ Se den græske forfatning og artikel 5A heri.

² I dokumentet med titlen "Internet - a critical resource for all" af Europarådet af 17. september 2008 understreges det tillige, at sikring og fremme af ret og rimelighed og deltagelse vedrørende internettet er et væsentligt fremskridt for ret og rimelighed og deltagelse i samfundet som helhed".

informationer om cyberkriminalitet, bl.a. ved at etablere nationale indberetningsplatforme og en europæisk indberetningsplatform for indberetninger af strafbare handlinger på internettet (Europols oprettelse af en europæisk platform for cyberkriminalitet), er nødvendige, rimelige og hensigtsmæssige og ledsages af alle de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger;

- i) støtter programmer med henblik på at beskytte børn og oplyse deres forældre som fastlagt i EU-retten med hensyn til de nye e-farer og laver en konsekvensanalyse af effektiviteten af de eksisterende programmer indtil nu; tager i denne forbindelse særligt hensyn til onlinespil, som primært er rettet mod børn og unge;
- j) tilskynder alle EU's computerproducenter til at forudinstallere børnebeskyttelsessoftware, som let kan aktiveres;
- k) går i gang med vedtagelsen af direktivet om strafferetlige foranstaltninger med henblik på håndhævelse af de intellektuelle ejendomsrettigheder efter en vurdering, i lyset af den seneste innovative forskning, af, i hvor stort omfang det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, og samtidig med henblik herpå forbyder systematisk kontrol og overvågning af samtlige brugeres aktiviteter på internettet samt sikrer, at straffene står i rimeligt forhold til de begåede lovovertrædelser; i denne forbindelse også respekterer de enkelte brugeres ytringsfrihed og forsamlingsfrihed og bekæmper incitamenterne til cyberovertrædelser af de intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder visse overdrevne adgangsbegrænsninger, som ejerne af de intellektuelle ejendomsrettigheder selv fastlægger;
- l) sikrer, at offentliggørelse af kontroversielle politiske overbevisninger via internettet, ikke bliver genstand for strafferetlig forfølgelse;
- j) tager i betragtning, at "digital identitet" i stadig højere grad er ved at blive en integreret del af vores personlighed og i denne forbindelse fortjener at blive tilstrækkeligt og effektivt beskyttet mod indtrængen både fra private og offentlige aktører; tager behørigt hensyn til betydningen af anonymitet, pseudonymitet og kontrollen af informationsstrømme for privatlivet og den omstændighed, at brugerne bør gives midler til effektivt at beskytte den;
- m) sikrer, at der ikke findes nogen love eller praksis, der begrænser eller kriminaliserer journalisters og mediers ret til at indsamle og distribuere oplysninger med journalistiske formål;

Vedvarende opmærksomhed på den absolutte beskyttelse og øgede befordring af de grundlæggende frihedsrettigheder på internettet

- n) tager i betragtning, at "digital identitet" i stadig højere grad er ved at blive en integreret del af vores personlighed og i denne forbindelse fortjener at blive tilstrækkeligt og effektivt beskyttet mod indtrængen både fra private og offentlige aktører, hvilket indebærer, at det særlige datasæt, der er organisk sammenkædet med en persons "digitale identitet", bør defineres og beskyttes, og alle dets elementer bør betragtes som umistelige personlige, ikkeøkonomiske rettigheder, der ikke kan gøres til genstand for handel; tager behørigt hensyn til betydningen af anonymitet,

pseudonymitet og kontrollen af informationsstrømme for privatlivet og den omstændighed, at brugerne bør gives og oplyses om midler til effektivt at beskytte den, f.eks. gennem forskellige tilgængelige teknologier til beskyttelse af privatlivet (PET);

- o) sikrer, at medlemsstater, der aflytter og overvåger datatrafikken, uanset om dette gælder deres egne borgere eller datatrafik fra udlandet, gør dette under strenge betingelser og beskyttelsesforanstaltninger, der er fastlagt ved lov; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at fjernransagninger, hvis de er i henhold til national ret, gennemføres på grundlag af en gyldig ransagningskendelse udstedt af de kompetente retslige myndigheder; bemærker, at forenkede procedurer vedrørende udførelse af ransagninger på afstand sammenlignet med direkte ransagninger er uacceptable, da de er i strid med retsstatsprincippet og retten til privatlivet;
- p) anerkender faren ved visse former for internetovervågning og -kontrol, der også sigter imod at spore alle privatpersoners digitale skridt med det formål at udarbejde en profil af brugeren og tildele "point"; gør det klart, at sådanne teknikker altid bør vurderes på baggrund af deres nødvendighed og deres forholdsmæssighed på baggrund af de mål, de tager sigte på at nå; understreger tillige behovet for øget opmærksomhed og informeret samtykke fra brugernes side med hensyn til deres e-aktiviteter, som omfatter deling af personoplysninger (f.eks. i tilfælde af sociale netværk);
- q) indtrængende opfordrer medlemsstaterne til at finde frem til alle organer, som bruger netovervågning, og til at udarbejde offentligt tilgængelige årlige rapporter om netovervågning for at sikre lovlighed, proportionalitet og gennemsigtighed;
- r) undersøger og fastsætter grænser for det "samtykke", som brugerne kan blive anmodet om at afgive, det være sig af regeringer eller private selskaber, til at opgive en del af deres privatliv, da der er en klar ubalance i forhandlingsstyrke og viden mellem private brugere og sådanne institutioner;
- s) nøje begrænser, definerer og regulerer de tilfælde, hvor et privat internetselskab kan anmodes om at oplyse data til de statslige myndigheder, og yderligere sikrer, at regeringernes anvendelse af disse data er underkastet de strengeste databeskyttelsesstandarder; opretter effektiv kontrol og evaluering af denne procedure;
- t) understreger betydningen af, at internetbrugere er i stand til at forstærke deres ret til at opnå en permanent sletning af deres personlige data på internethjemmesider eller på et eventuelt andet tredje dataoplagringsmedie; sikrer, at sådan en beslutning truffet af brugerne respekteres af internettjenesteudbydere, e-handelsudbydere og informationssamfundstjenester; sikrer, at medlemsstaterne sørger for en effektiv håndhævelse af borgernes ret til adgang til deres personlige data, herunder eventuelt sletning af sådanne data eller disses fjernelse fra hjemmesider;
- u) fordømmer statsstyret censur af det indhold, der kan findes på internetsider, især når sådanne restriktioner kan have en begrænsende virkning på den politiske talefrihed;

- v) opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at ytringsfriheden ikke bliver udsat for vilkårlige begrænsninger fra den offentlige og/eller private sektor, og undgår alle lovgivningsmæssige eller forvaltningsmæssige foranstaltninger, der kan have en begrænsende virkning på alle aspekter af talefrihed;
- w) erindrer om, at overførsel af personlige data til tredjelande bør finde sted i overensstemmelse med de bestemmelser, der bl.a. er fastlagt i direktiv 95/46/EF og i rammeafgørelse 2008/977/JHA;
- x) henleder opmærksomheden på, at udviklingen af "tingenes internet" og brugen af radiofrekvensidentificeringssystemer (RFID) ikke bør omgå beskyttelsen af data og borgernes rettigheder;
- y) opfordrer medlemsstaterne til at anvende direktiv 95/46/EF om personoplysninger korrekt i forbindelse med internettet; minder medlemsstaterne om, at dette direktiv, især artikel 8, finder anvendelse, uanset hvilken teknologi der anvendes til behandling af personoplysninger, og at medlemsstaterne i henhold til dets bestemmelser skal sikre retten til at indbringe en klage for en domstol og erstatning for deres overtrædelse (artikel 22, 23 og 24);
- z) opmuntrer til, at de grundlæggende principper i "internettets grundlov" inddrages i forsknings- og udviklingsprocessen vedrørende internetrelaterede instrumenter og applikationer, og at princippet om indbygget databeskyttelse ("privacy by design"), hvorefter krav om beskyttelse af privatlivet og databeskyttelse bør indføres så tidligt som muligt i det forløb, der fører til udvikling af ny teknologi, fremmes, således at borgerne sikres et brugervenligt miljø;
- za) støtter og anmoder om aktiv inddragelse af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse og af Artikel 29-Arbejdsgruppen i udviklingen af europæisk lovgivning om internetaktiviteter med potentiel indvirkning på databeskyttelse;
- zb) opfordrer Kommissionen til at gennemføre en dybtgående undersøgelse af aspekterne vedrørende privatlivets fred i forbindelse med onlinereklame;

Internationale foretagender

- zc) opfordrer alle internetaktører til at deltage i den igangværende procedure vedrørende "internettets grundlov", som bygger på eksisterende grundlæggende rettigheder, går ind for disses håndhævelse og fremmer anerkendelsen af nye principper; i denne forbindelse har den dynamiske koalition vedrørende internettets grundlov på internettet en vigtig rolle at spille;
- zd) i denne forbindelse sikrer, at et procedureorienteret initiativ med mange deltagere på mange planer og en blanding mellem globale og lokale initiativer tages i betragtning for at fastlægge og beskytte internetbrugernes rettigheder og dermed sikre procedurens legitimitet, ansvarlighed og accept;
- ze) erkender, at internettets globale og åbne karakter kræver globale standarder for databeskyttelse, sikkerhed og ytringsfrihed; opfordrer i denne forbindelse

medlemsstaterne og Kommissionen til at tage initiativ til udarbejdelse af sådanne standarder; bifalder beslutningen om det presserende behov for at beskytte privatlivet i en verden uden grænser og for at nå frem til et fælles forslag om fastsættelse af internationale standarder om beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger på den 30. internationale konference om databeskyttelse og privatlivets fred, som kommissærerne afholdt i Strasbourg den 15.-17. oktober 2008; opfordrer alle EU-aktører (offentlige såvel som private) til at indgå i disse overvejelser;

- zf) understreger betydningen af at udvikle en ægte e-agera på nettet, hvor EU's borgere kan få en mere interaktiv diskussion med politiske beslutningstagere og andre institutionelle aktører;
- zg) opfordrer til EU's aktive deltagelse i forskellige internationale fora vedrørende de globale og lokale aspekter af internettet som f.eks. Forum for Internetforvaltning (Internet Governance Forum);
- (u) sammen med alle de relevante EU-aktører deltager i oprettelsen af et europæisk forum for internetforvaltning, som kan tage bestik af den erfaring, de nationale fora for internetforvaltning har indhøstet, fungerer som en regional pol og på en mere effektiv måde viderebringe europæiske spørgsmål, holdninger og bekymringer på de kommende internationale fora for internetforvaltning;

o

o o

2. pålægger sin formand at sende denne henstilling til Rådet og til orientering til Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Grundlæggende rettigheder på internettet - udvidede og truede på samme tid

Vi lever i en tidsalder, hvor alle fra regeringer til politi, private selskaber og selv kriminelle, forsøger at opnå den størst mulige adgang til vore private elektroniske data. Især internettet giver tidligere utænkelige detaljer om vores privatliv; selv et enkelt klik på en hjemmeside skaber data, som potentielt kunne anvendes eller misbruges af markedsførere, efterretningstjenester eller identitetstjve.

Derfor er sikringen af beskyttelsen af den grundlæggende ret til privatliv på internettet en af de mest presserende opgaver, som vi som lovgivere står over for. Det er også en af de mest komplicerede etiske, juridiske, teknologiske og politiske udfordringer, vore samfund nogen sinde er blevet konfronteret med.

Det er klart for alle, at internettet kan være et redskab til at udvide vore grundlæggende rettigheder, idet det forsyner os med grænseløse oplysninger og forbinder os med personer og samfund overalt i verden. Det er noget mindre anerkendt, at internettet i denne forbindelse også udgør en alvorlig fare for vore grundlæggende rettigheder, idet det potentielt udsætter os for skadelig overvågning, når det tjener som redskab for kriminelle og selv terrorister. Og mindst klart er det, hvordan vi kan regulere internettet på en sådan måde, at vi kan få gavn deraf, samtidig med at man begrænser de meget reelle og alvorlige farer for misbrug. Denne udregning gøres endnu mere kompliceret af selve internettets iboende karakter - et decentraliseret, brugerdrevet netværk, som ikke kontrolleres af nogen regering, og som overskrider næsten samtlige grænser.

Denne betænkning har derfor til formål at belyse, hvordan vi bedst kan beskytte og fremme personers grundlæggende frihedsrettigheder i et internetmiljø. De vigtigste elementer i vort svar bør være at:

- involvere alle berørte parter;
- handle på forskellige niveauer ved at bruge eksisterende nationale, regionale og internationale midler og iagttagelse, hvordan de anvendes i nutidens lovpraksis;
- udveksle bedste praksis og
- reagere på behovene og problemerne hos forskellige typer internetbrugere og mange (og konstant udviklende) former for online-aktiviteter.

At finde en passende balance mellem privatliv og sikkerhed er vores vigtigste opgave. Det vil kræve konstant årvågenhed og omjustering, således at vi kan holde trit med teknologiens ubetvingelige udvikling. Vi må nøje overveje sikkerhedsspørgsmål af alle arter fra spørgsmål vedrørende national sikkerhed til vore netværks sikkerhed og pålidelighed, til privatpersoners personlige sikkerhed, når de deler deres data online. Hvis vore samfund ser det som et legitimt mål at skaffe et sikrere internet, så bør vi behandle og begrænse brugen af overvågnings- og kontrolteknikker, der kunne true vore grundlæggende frihedsrettigheder, især når disses nødvendighed, proportionalitet og effektivitet er problematisk. Fleksibilitet, tilpasningsevne og ansvarlighed bør være kendetegnende for alle eventuelle love og programmer, vi udarbejder, således at vi kan være et skridt foran den nye teknologi.

Internettet kan tillige i høj grad styrke andre grundlæggende rettigheder som f.eks. talefrihed, politisk frihed og foreningsfrihed, men det kan også lige så let underminere dem. Et eksempel for nylig på denne debat var lovinitiativet med henblik på kontrol af talefrihed på internettet for at forhindre terrorangreb. Dette er et klassisk eksempel på en lovgivning som, medmindre den meget nøjagtig udformes til at nå sit mål, kunne åbne døren op for en massiv overvågning og således lamme private personers politiske talefrihed, som er kernen i et demokratisk samfund.

At finde den rigtige balance vedrørende sådanne punkter er af afgørende betydning. Der er ingen tvivl om, at internettet har givet kriminelle et magtfuldt sæt redskaber, og det er klart, at terrorister bør forhindres i at bruge internettet til at planlægge og udføre angreb. Ligeledes kræver vores samfund, at vi modarbejder børnepornografi på internettet. Sådanne kriminelle, som udgør en fysisk trussel, mindsker modstandskraften blandt borgerne over for anmodninger fra politiet om omfattende kontrol med internettet, som ifølge sin natur er "ikke-konkret". Vi bør stritte imod denne tendens. Vore love skal være effektive til at bekæmpe kriminalitet, men de bør ikke være for omfattende. Internettet er på grund af dets ustrukturerede og ikke-konkrete art sårbart over for sådanne overdrivelser. F.eks. ville kun få mennesker acceptere, at politiet eller markedsføringsselskaber åbnede hvert eneste brev, der blev sendt gennem postvæsenet for at kontrollere indholdet deraf. En lignende årvågenhed kræves, når man skal beskytte indholdet af elektroniske meddelelser.

Men talefriheden kan lammes og privatlivets sfære invaderes ikke blot af statslige myndigheder, der jager kriminelle, men også af private internetselskaber, der er ude på at tjene penge. Den nyeste udvikling, når dette kommer frem og sædvanligvis først, når selskaberne bliver fanget på forsk gerning i at indsamle, lagre og bruge vore data uden tilladelse, er at anmode brugeren om dennes samtykke (enten på en opt-in eller en opt-out-basis) til brug af hans eller hendes data.

Vi må spørge os selv: **"Hvor er grænserne for samtykke?"** Dette spørgsmål gælder både vedrørende, hvad et selskab kan anmode en bruger om at oplyse, og hvad en person skal have lov til at give afkald på sin ret til privatliv og andre grundlæggende rettigheder for at kunne modtage bestemte internettjenester eller privilegier.

Svarene på disse spørgsmål er ikke så enkle. På et andet område, nemlig arbejdsret, har vores samfund vedtaget, at der er grænser for borgernes bestemmelse over deres privatliv. Arbejdsretten og overenskomstaftaler i de fleste medlemsstater fastlægger f.eks. det maksimale antal arbejdstimer, mindsteløn eller andre arbejdsrettigheder, som personer ikke kan blive anmodet om at "bortforhandle" med deres arbejdsgivere. Grunden er enkel: Det formodes, at der ikke er nogen magtligevægt mellem arbejdstager og arbejdsgiver, og at samtykke derfor ikke kan gives eller udvindes fair på et lige grundlag. En anden grund er, at vi også har besluttet, at vi bør forhindre et "kapløb mod bunden" vedrørende hele samlingen af arbejdsrettigheder, der kunne opstå, hvis visse arbejdstagere fik lov til eller blev "tvunget" til at forhandle nogle af deres rettigheder væk.

En lignende kløft vedrørende magt og viden findes på internettet Selskabernes og staternes magt, viden og interesser er langt stærkere end den enkelte brugers, og det samme gælder faren ved at tilbyde "billigere" (og således mere "tiltrækkende" for visse brugere)

internettjenester til gengæld for en ringere beskyttelse af privatlivet. Det er ordførerens overbevisning, at det næste slag i debatten om internetsikkerhed og privatliv vil dreje sig om grænserne for det "samtykke", som staterne og de private selskaber forsøger at opnå. Dette spørgsmål bør være af stor betydning for os, fordi i nutidens Europa vil "Big Brother" ikke komme i form af et autoritært styre, men vil eventuelt komme snigende og med vores "samtykke".

Endelig er **retten til uddannelse og retten til adgang til internettet** to yderligere rettigheder, der skal befordres selvstændigt, men som også kunne være truet i forbindelse med kriminalitet på internettet. E-analfabetisme vil være den nye analfabetisme i det 21. århundrede. Eftersom alle børn i dag har ret til at gå i skole og alle voksne har ret til livslang uddannelse, bør alle mennesker i hele deres liv have ret til adgang til computere og internettet. Regeringerne bør sikre en sådan adgang selv for deres fjerneste regioner og fattigste borgere. Endvidere bør det ikke nægtes dem som "straf" for borgernes lovovertrædelser. Folk fra alle samfundslag og fra alle regioner og kulturer bør kunne drage nytte af det brede udbud af tjenester på internettet. På denne måde kan de fortsætte deres personlige udvikling, deltage i uddannelsesmæssige, erhvervmæssige og personlige forbindelser og fremme de økonomiske muligheder i størst muligt omfang, som vore teknologier og love byder på.

11.6.2008

FORSLAG TIL HENSTILLING (B6-0302/2008)

jf. forretningsordenens artikel 114, stk. 1

af Stavros Lambrinidis

om styrkelse af sikkerheden og de grundlæggende frihedsrettigheder på internettet

Europa-Parlamentet,

- der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention og chartret om grundlæggende rettigheder, særlig artiklerne om beskyttelse af personoplysninger, om ytrings- og informationsfriheden og om respekt for privatliv og familieliv,
 - der henviser til de nylige initiativer til bekæmpelse af alvorlig kriminalitet og terrorisme ("Check the web"-projektet), det nylige forslag til ændring af Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme og forslaget til ændring af direktiv 2002/58/EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor,
 - der henviser til det arbejde, der udføres i Europarådet, Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) og De Forenede Nationer både til bekæmpelse af kriminalitet og cyberkriminalitet og til beskyttelse af de grundlæggende rettigheder, herunder på internettet,
 - der henviser til de europæiske domstole og de nationale forfatningsdomstoles seneste afgørelser på området, navnlig den dom fra Den Tyske Forfatningsdomstol (BVerG), som anerkender en særlig ret til beskyttelse af fortroligheden og integriteten i informationssystemerne,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 114, stk. 1,
- A. der anfører, at internettet er blevet et centralt instrument på verdensplan til udvikling af ytringsfriheden og til fremme af den økonomiske aktivitet; der understreger, at det i den forbindelse er særligt vigtigt, at bekæmpelsen af kriminalitet og af misbrug fra det offentliges og privatpersoners side ikke begrænser de muligheder, der er forbundet med dette instrument,
- B. der fastslår, at internetfænomenet som følge af dets globale dimension, hurtige udvikling og særlige tekniske karakteristika vanskeligt kan reguleres af national ret alene, og at der - også på internationalt plan - bør tages initiativer til beskyttelse af individets rettigheder, herunder de rettigheder, der vedrører den enkeltes sikkerhed, beskytter vedkommendes frihedsrettigheder og omhandler beskyttelsen af privatlivet,

1. henstiller til Rådet at arbejde for:

- a) gradvis at tilnærme de nationale lovgivninger i EU til hinanden, når det gælder kravene til beskyttelse af de grundlæggende rettigheder på internettet,
 - b) at styrke dialogen mellem de nationale og de europæiske lovgivere og mellem de nationale og de europæiske retsinstanser,
 - c) at fremme dialogen mellem alle aktører, der er involveret i og berørt af internetfænomenet, navnlig internetoperatørerne og brugerne,
 - d) at fremme indgåelsen af de nødvendige aftaler på internationalt plan, både bilateralt (i første række de transatlantiske forbindelser) og multilateralt (initiativer inden for rammerne af Europarådet, OECD og FN);
2. pålægger sin formand at sende denne henstilling til Rådet og - til orientering - til Kommissionen.

20.1.2009

UDTALELSE FRA KULTUR- OG UDDANNELSESUDVALGET

til Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

om styrkelse af sikkerheden og de grundlæggende frihedsrettigheder på internettet
(2008/2160(INI))

Rådgivende ordfører: Manolis Mavrommatis

FORSLAG

Kultur- og Uddannelsesudvalget opfordrer Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- A. der henviser til, at internettet udgør et vigtigt og unikt værktøj, der bl.a. bidrager til at udvikle og fremme ytringsfrihed, meningsdannelse, spredning og valorisering af kultur og viden og udvikling af økonomiske aktiviteter,
- B. der henviser til, at internettet på grund af dets grænseoverskridende dimension reguleres af europæisk og international lovgivning i spørgsmål som f.eks. beskyttelse af de grundlæggende rettigheder, herunder retten til beskyttelse af personoplysninger og ophavsret samt sikker anvendelse af internettet, især for mindreårige og sårbare samfundsgrupper,
 - 1. hilser indførelsen af et flerårigt fællesskabsprogram om beskyttelse af børn, der anvender internettet og andre kommunikationsteknologier, velkommen og håber, at det vil blive gennemført hurtigst muligt;
 - 2. opfordrer medlemsstaterne, Kommissionen, internetudbydere, repræsentanter for brugerne og alle lignende kompetente organer til at samarbejde med henblik på at få det ulovlige og skadelige online-indhold begrænset og gradvis elimineret;
 - 3. anerkender, at udbredt anvendelse af internettet kan medføre betydelige økonomiske og samfundsmæssige fordele og bidrage væsentligt til gennemførelsen af det indre marked; mener dog, at der skal træffes foranstaltninger til at sikre, at alle de grundlæggende personrettigheder på grundlag af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende

rettigheder altid garanteres og beskyttes, og at der er en rimelig balance mellem alle berørte parter rettigheder og friheder;

4. henviser til UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed, der trådte i kraft den 18. marts 2007, og som betoner, at kulturelle udtryksformer ikke blot kan betragtes som normale handelsvarer, eftersom de har en dobbelt karakter (økonomisk og kulturel) og følgelig bør beskyttes mod misbrug på internettet;
5. støtter således udviklingen af lovlige online-tilbud med et kulturelt og kreativt indhold og bekæmpelse af piratkopiering.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	20.1.2009
Resultat af den endelige afstemning	+: 25 -: 1 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Maria Badia i Cutchet, Ivo Belet, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Vasco Graça Moura, Lissy Gröner, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Ramona Nicole Mănescu, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Pál Schmitt, Hannu Takkula, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Gyula Hegyi, Nina Škottová, László Tőkés, Ewa Tomaszewska, Cornelis Visser
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 178, stk. 2	Maria Berger

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	17.2.2009
Resultat af den endelige afstemning	+: 45 -: 0 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Alexander Alvaro, Emine Bozkurt, Philip Bradbourn, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Michael Cashman, Carlos Coelho, Esther De Lange, Panayiotis Demetriou, Gérard Deprez, Armando França, Urszula Gacek, Roland Gewalt, Jeanine Hennis-Plasschaert, Ewa Klamt, Magda Kósáné Kovács, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Stavros Lambrinidis, Roselyne Lefrançois, Baroness Sarah Ludford, Claude Moraes, Javier Moreno Sánchez, Maria Grazia Pagano, Martine Roure, Inger Segelström, Csaba Sógor, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Edit Bauer, Simon Busuttil, Marco Cappato, Charlotte Cederschiöld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Metin Kazak, Jean Lambert, Marian-Jean Marinescu, Antonio Masip Hidalgo, Bill Newton Dunn, Hubert Pirker, Nicolae Vlad Popa, Eva-Britt Svensson, Charles Tannock
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 178, stk. 2	Costas Botopoulos, Luis de Grandes Pascual, Jelko Kacin